

BEREDSKAPSPLAN

OPERATIV DEL

Versjon 1.1 April 2019

HASTEARK

1. I en akutt krisesituasjon varsles de offisielle nødetatene uten opphold:

BRANN 110   POLITI 112   AMBULANSE 113

2. Varsling til det forbundet som du er tilknyttet:

A: Norges Bilsportforbund (NBF): Generalsekretær Hallgeir Raknerud,
hallgeir.raknerud@bilsport.no, mobil 90 02 90 06

B: Norges Motorsportforbund (NMF): Generalsekretær,
gs@nmfsport.no, mobil 92 84 85 98

3. Varsling til Norsk Motor Klubb (NMK):

A: Generalsekretær Heidi E. Næss,
heidi@nmk.no, mobil 95 00 10 92

B: Stedfortreder: medlemskoordinator Charlotte Evensen Karlsen,
charlotte@nmk.no, mobil 93 60 68 84

C: Døgnbemannet beredskapssentral som kan bistå med tidskritisk beredskapsrådgivning og støtte i sikkerhet- og beredskapsrelaterte hendelser: NMK's representant henviser videre ved en eventuell henvendelse.

4. Innhente og verifisere informasjon.
5. Prioriter: liv/helse, omdømme, verdier og drift.
6. Vurder sted for kriseledelse, roller og fordeling av oppgaver.
7. Hold dere oppdatert på situasjonsbildet.
8. Kommunikasjon, internt/eksternt.
9. Bruk planverket.
10. Skriv løpende logg.

Versjon	Dato	Hva er endret	Endret av	Godkjent av
1.0	28.02.2019	Første utkast	NMK	
1.1	21.03.2019	Andre utkast	NMK	NMK

INNLEDNING	2
1. Varsling, innkalling og etablering av beredskapsgruppen	3
2. Evakuering	5
3. Fysisk skade på liv og helse	6
4. Materielle skader	7
5. Alvorlig trussel mot arrangementet	8
6. Informasjonsstrategi/kommunikasjon	9
7. Pressekonferanse	10
8. IT-innbrudd og tilsvarende	11
9. IT-stans	12
10. Pandemi	13
11. Terrorlignende hendelse	14
12. Psykososial beredskap	15
13. Evaluerings- og pårørendesenter (EPS)	16
14. Normalisering	19

INNLEDNING

Denne operative delen av beredskapsplanen er en samling av de praktiske sjekklisterne som er utarbeidet på bakgrunn av ROS-analyser og kjente behov. Planene er utarbeidet av NMK sin administrasjon og må tilpasses av hver enkelt klubb ut fra lokale forhold og behov.

Sjekklisterne er veiledende arbeidsdokument til støtte for beredskapsgruppen når den er samlet. Det er viktig at beredskapsgruppen til enhver tid benytter sin egen situasjonsforståelse og vurderer den enkelte hendelse unikt. Sjekklisterne er et forhåndstenkt og innøvd repertoar for å ha noe å komme i gang med i en akutt fase. Det kan være viktige forhold og arbeidsoppgaver som sjekklisterne nødvendigvis ikke omhandler.

1. Varsling, innkalling og etablering av beredskapsgruppen

Hendelse	Brukes når beredskapsgruppen skal etableres eller når det er en mulighet for at dette blir nødvendig.
Sjekkliste	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Verifiser informasjonen. ☐ Benytt tiltakskortet aktivt. Fordel ansvarsoppgaver. ☐ Vurder forhåndsvarsling slik at beredskapsgruppens medlemmer kan forberede seg. ☐ Vurder varsling internt og eksternt. Formuler alltid varselet skriftlig før varsling iverksettes og forhold deg til dette notatet. Viser til ressurslisten der personer som er merket med <u>rød farge alltid skal varsles</u>. ☐ Vurder oppmøtested for beredskapsgruppen. Det er ikke alltid det er gunstig å sitte tett opptil krisen. Vurder andre interne lokaliteter, eventuelt et møterom på et hotell e.l. Ta sikte på at møtestedet fratar andre potensielle brukere muligheten til å benytte rommet i en lengre periode. ☐ Informer i innkallingen av beredskapsgruppen hvilket omfang man vurderer at krisen har. Dette har betydning for planleggingen for den enkelte deltager, f.eks: kan den enkelte beregne å komme hjem samme dag, eller må man forvente å være bortreist i flere dager? ☐ Når gruppen er samlet, gjennomfør en felles orientering til beredskapsgruppen. Opprett logg og protokoller rollene til de enkelte deltagerne i gruppen før selve arbeidet starter. ☐ La alle deltakerne få uttale seg om hva de mener er viktig ut fra sitt ståsted og vurdering. ☐ Logg skal fungere som aksjonsliste der kriseleder til enhver tid har oversikt over hvem som gjør hva, hva som er utført av oppgaver og hva som gjenstår. ☐ Situasjonsvurdering, egen mal for dette i den manuelle kriseloggen. ☐ Vurder om det er behov for vektore til å begrense tilgang til åstedet, arbeidsplassen eller beredskapsgruppens arbeidsplass (tyveri, presse, serviceoppdrag, pårørende osv.). ☐ Etabler kontaktinformasjon til beredskapsgruppen og formidle denne. Bruk av mobiltelefoner for å formidle sensitiv informasjon bør unngås i den grad dette er mulig. <ul style="list-style-type: none"> - Telefonnummer til internt bruk (for gruppens medlemmer, ledelsen, politiet...) - Telefonnummer til eksternt bruk (for pårørende, presse/media...). - Vurder sentralbordfunksjon. - Etabler e-post adresse til beredskapsgruppen, intern og eksternt. - Vurder å legge ut informasjon på hjemmesider og på intranett. ☐ Vurder etablering av sentralbordfunksjon ☐ Dersom plan for informasjon/kommunikasjonsplan - bruk denne! ☐ Utstyrskontroll: Tilgang til internett og pc, tilgang til telefoner og faks, tilgang til penn, papir, flippover, White Board, prosjektor, tv/radio, printer, mobiltelefoner og ladere. ☐ Administrasjon: kjøp inn mat, drikke, frukt/snacks ("blodsukker"). Vurder avløsningsmannskaper og overnatting.

BEREDSKAPSKONTAKT HOS FORBUNDENE

Navn	Stilling/avd.	WEB	Mobil	E-post
Norges Bilsportforbund	Generalsekretær Hallgeir Raknerud	www.bilsport.no	90029006	Hallgeir.raknerud@bilsport.no
Norges Motorsportforbund	Generalsekretær Tony Isaksen	www.nmfsport.no	92848598	gs@nmfsport.no

BEREDSKAPSGRUPPEN I NMK ADMINISTRASJONEN

Navn	Stilling/avd.	Mobil	E-post
Heidi E. Næss	Generalsekretær	95 00 10 92	heidi@nmk.no
Charlotte Evensen Karlsen	Medlemskoordinator	93 60 68 84	charlotte@nmk.no

BEREDSKAPSGRUPPEN I NMK XXX (her fører klubbene inn sine kontaktpersoner)

Navn	Stilling/avd.	Adresse	Mobil	E-post

EKSTERNE RESSURSER

Navn	Merknad	Telefon	E-post
Brann	Nødnummer	110	
Politi	Nødnummer	112	
Ambulans	Nødnummer	113	
Prest/kirken	Norge / lokal	???	www.nettkirken.no
Prest/kirken	Utland		www.sjomannskirken.no
Giftinformasjon		22591300	www.helsedirektoratet.no
Nasjonalt Folkehelseinstitutt		21077000	www.fhi.no
Arbeidstilsynet		81548222	www.arbeidstilsynet.no
Mattilsynet	Vakttelefon	06040	www.mattilsynet.no
Datatilsynet		22396900	www.datatilsynet.no
UDI	Sentralbord	22243600	www.udi.no
Utenriksdepartementet	Vakttelefon	02395	
Psykososial beredskap	Bedriftshelsetjeneste	???	
Helikopterservice	Sentralbord - Lillestrøm	63801100	
Konferanseutstyr		???	
KRIPOS	Sentralbord	23208000	www.kripos.no
PST	Tipstelefon	23305000	www.pst.politiet.no
Rørlegger		???	
Elektriker		???	
Nøddaggregat		???	
Leie av hall/midl. lokaler		???	
IT Helpdesk 24/7		???	
Leie av buss		???	
Hotell / lokaler		???	
Forsikringsselskap		???	
Bergingsbil		???	
Lift, stillase, container, trucker, kraner...	... sikringsutstyr, anleggs-maskiner, byggvarme m.m	???	
Annet?		???	
Annet?		???	

2. Evakuering

Hendelse	Brann, bombetrussel, demonstrasjoner, kjemikalieutslipp, eksterne ulykker eller andre forhold som risikerer at området må evakueres.
Sjekkliste	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Verifiser informasjon. ☐ Vurder risiko. Liv og helse kommer først. ☐ Oppnev en ansvarlig for selve gjennomføringen av evakueringen. Koordiner med evakueringsansvarlig. ☐ Sikre verdier. ☐ Sikre informasjon. ☐ Ta kontakt og koordiner med offentlige myndigheter / nødetater. ☐ Vurder hvor det skal evakueres til. ☐ Vurder hvordan det skal evakueres og hvilke transportmidler som skal benyttes ☐ Før evakuering gjennomføres bør det kort (skriftlig) redegjøres for hvorfor, hvordan, hvem, hvor og hva. Sørg for å orientere på en god måte dersom det er tid til dette før iverksettelse. ☐ Registrer samtlige personer som blir evakuert og kontroller at samtlige er ankommet stedet man har evakuert til. ☐ Vurder om man trenger bistand av vektene for å sikre verdier og kontrollere tilgang både på åstedet og på stedet man blir evakuert til (verdier, informasjon, service, presse, pårørende osv). ☐ Vurder debrief/defuse eventuelt en måte å kommunisere utvikling på til personell etter at de er blitt dimittert (SMS, e-post, intranett, hjemmesider, tlf). ☐ Vurder TK psykososial beredskap og informasjonsstrategi.
Merknader	
Referanse	

3. Fysisk skade på liv og helse

Hendelse	Betydelige fysiske skader på medlemmer, besøkende, kunder eller tredjepart som direkte eller indirekte skyldes forhold på NMK sitt området.
Sjekkliste	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Verifiser informasjonen. ☐ Redde liv og begrense skader (livreddende førstehjelp) har 1. prioritet. ☐ Benytt tiltakskortet aktivt. Fordel ansvarsoppgaver. ☐ Vurder om det er offentlige enheter eller andre nærliggende samarbeidspartnere som må varsles i akutfasen; politi, brann, ambulanse osv. ☐ Kartlegg navn, pårørendeinformasjon og status på samtlige som har vært involvert i hendelsen. ☐ Kartlegg fysiske skader og potensielle psykiske belastninger. ☐ Vurder smittefare og potensielle tiltak. ☐ Vurder hvem som skal varsles: pårørende, medlemmer/kolleger, leverandører, kunder osv. <u>Ikke informer pårørende om alvorlige ulykker som kan medføre dødsfall eller faktiske dødsfall – varsling av slike budskap overlates til politiet!</u> ☐ Vurder å sende en representant fra NMK til den eller de som er skadet for å vise nødvendig sympati og støtte. Ta kontroll og ansvar over potensielle følgeskader. ☐ Vurder å sende en representant fra NMK til pårørende til den eller de som er skadet for å vise nødvendig sympati og støtte. Ta kontroll og ansvar over potensielle følgeskader. ☐ Vurder om det skal iverksettes egne undersøkelser rundt årsaksforhold og ansvar. Bør det iverksettes tiltak for å sikre bevis/spor. Bør det gjennomføres og protokolleres samtaler med impliserte parter? ☐ Vurder om arbeidstilsynet eller andre off. myndigheter skal varsles om den uønskede hendelsen, eventuell følge pålagt innrapportering. ☐ Vurder om det må iverksettes umiddelbare tiltak for å forebygge nye uønskede hendelser. ☐ Vurder eventuelle markeringer i samarbeid med medlemmer og pårørende dersom det har oppstått dødsfall. ☐ Se krise- og beredskapsplan om informasjonsstrategi. ☐ Se krise- og beredskapsplan om psykososial beredskap.
Merknader	
Referanse	

4. Materielle skader

Hendelse	Bygningsstrukturelle skader som vil påvirker gjennomføring av arrangementet (f.eks. konstruksjonssammenfall, betydelige vannskader, snømengder som får taket eller vegger til å svikte, brann, naturkatastrofer hvor deler av eiendommen gjøres ubrukelig, større trafikkulykker/kollisjoner, havari på produksjonsutstyr og tilsvarende).
Sjekkliste	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Verifiser informasjon. ☐ Benytt tiltakskortet aktivt. Fordel ansvarsoppgaver. ☐ Begrense og hindre nye skader. ☐ Sikre stedet! Ingen skal inn på det aktuelle stedet uten følge av krise- og beredskapsgruppen sine representanter eller etter avtale med politiet. ☐ Vurder å varsle politi. ☐ Vurder å varsle forsikringselskap og andre eksterne som kan være/bli berørt. ☐ Vurder å sikre verdier. ☐ Vurder konsekvensene ved de materielle skadene: <ul style="list-style-type: none"> a) Betydning for liv og helse? b) Betydning for den operative evnen? Avlyse arrangementet? c) Betydning for omdømmet? d) Betydning for økonomi/finans? ☐ Vurder å sikre informasjon (sikkerhetssamtaler med de impliserte, innhente informasjon/dokumentasjon som kan belyse hendelsesforløpet o.l.). ☐ Vurder å sikre bevis (fotografi, video, beslag av utløsende gjenstander e.l.). ☐ Vurder akutte tiltak for å sikre fortsatt kontinuitet i arrangementet - lang sikt og kort sikt. ☐ Etabler en prosjektgruppe for gjenoppbygging av skadene. ☐ Vurder plan for normalisering og gjenetablering frem til neste arrangement.
Merknader	
Referanse	

5. Alvorlig trussel mot arrangementet

Hendelse	Alvorlig trussel som truer videre gjennomføring av arrangementet. F.eks bombetrussel, mottatt på telefon, brev, fax, mail, SMS eller andre måter. Også funn av forbudte gjenstander som kan skape frykt for at det foreligger en reell trussel mot mennesker, organisasjonen, bygninger eller andre verdier.
Sjekkliste	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Verifiser informasjonen. ☐ Benytt tiltakskortet aktivt. Fordel ansvarsoppgaver. ☐ Varsle og koordiner tett med lokalt politi. Koordiner med nødetatene <u>før</u> varsling av publikum, med mindre det vurderes som åpenbart og tidskritisk. ☐ Beskytt personell som er direkte omfattet av trusler. ☐ Er trusselen spesifikk (tid, sted og type bombe er angitt) eller uspesifikk? ☐ Forbered å iverksette krise- og beredskapsplan for evakuering (iverksettes kun etter vurderinger sammen med politiet). ☐ Iverksett umiddelbare tiltak for å redusere potensiell skadeomfang. Sikkerhetsavstander (med/uten dekning): <ul style="list-style-type: none"> - Brev/pakkebombe: min. 75 meter/150 meter - Vesker/koffert: min. 150 meter/300 meter - Bilbombe: min. 250 meter/500 meter ☐ Ta hensyn til plasseringen av bomben (dersom dette er kjent). Begrens bruk av mobiltelefoner og annen stråling/elektriske signaler, opptre rolig og bestemt – ikke fremprovoser panikk, vurder aktuelle rømningsveier og oppmøtesteder ☐ Melding om alvorlig trussel skal behandles med diskresjon. Publisitet er ofte målet med bomben. ☐ Bistå nødetatene ut fra løpende behov. Dialog. Nødvendig med en Liaison? ☐ Vurder å iverksette krise- og beredskapsplan for informasjonsstrategi/kommunikasjon. Viktig at rykter og uriktig informasjon ikke blir fremsatt og at media får tilgang til informasjon. ☐ Vurder å iverksette krise- og beredskapsplan for normalisering når hendelsen er håndtert og nødetatene har avsluttet arbeidet.
Merknader	
Referanse	

6. Informasjonsstrategi/kommunikasjon

Hendelse	Ved en uønsket hendelse/krise der organisasjonen vurderer at presse/media kan ha interesse.
Sjekkliste	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Verifiser informasjonen. ☐ Benytt tiltakskortet aktivt. Fordel ansvarsoppgaver. ☐ Øverste leder for arrangementet er eneste som skal uttale seg til media. Alle unntak skal i forkant være avklart og tydelig. ☐ Hva som opplyses til media skal være forankret i interne dokumenter og rutiner slik at alle er informert om dette til enhver tid. Loggføres. Vurder om beredskapsgruppen skal sende ut en intern påminnelse om hvem som skal uttale seg til pressen relatert til denne konkrete hendelsen. ☐ Vær tidlig ute med å formulere en pressemelding. Oppdater denne kontinuerlig. Vurder pressemelding og pressekonferanse. Bruk tilnærmet samme informasjon til pressen som benyttes internt og eksternt. Se egen TK. ☐ Vurder hvem som har behov for pressemelding eller ytterligere informasjon: media generelt, kunder, leverandører, medlemmer, pårørende, ledere oppad i egen organisasjon etc. ☐ Vurder oppmøtested for presse/media. ☐ Vurder oppmøtested for publikum/andre. ☐ Vurder oppmøtested for pårørende og andre involverte. ☐ Vurder å etablere en kontakttelefon for publikum og presse/media. ☐ Vurder å spre korrekt informasjon på tilgjengelige kanaler (SMS, e-post, Facebook, Twitter, høyttaler o.l). Husk å oppdatere informasjonen kontinuerlig - dette er viktig både internt og eksternt. Merk at informasjon som gis internt raskt vil lekke ut til eksterne. ☐ Vurder om beredskapsgruppen skal opprette kontakt med offentlige myndigheter. På denne måten tar gruppen enklere kontroll og "styrer" bedre informasjonen til saksbehandlerne. Foretaket skaper ofte sterkere relasjoner og bedre forståelse. ☐ Etter at den uønskede hendelsen/krisen er avsluttet: <ul style="list-style-type: none"> a) Intern oppdatering b) Ekstern oppdatering c) Tilbakestill informasjon på kommunikasjonskanaler som er benyttet d) Informer alle særskilte parter som har vært direkte involvert e) Evaluer ☐ Se krise- og beredskapsplan om psykososial beredskap. ☐ Se krise- og beredskapsplan om normalisering.
Merknader	
Referanse	

7. Pressekonferanse

Hendelse	<p>Pressekonferanser bør bare brukes når informasjonen er så viktig for en større del av omverdenen og behovet for å forklare ikke fullt ut kan dekkes ved pressemeldinger og annen skriftlig bakgrunnsinformasjon. I så fall er pressekonferanse en rasjonell og kontrollert måte å informere pressen om situasjonen/krisen på. Man slipper å svare på samme spørsmål flere ganger og får samtidig mulighet til å forklare saken grundig.</p>
Sjekkliste	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Tidspunkt: Omfang av hendelsen, nødvendigheten av å gå raskt ut med informasjon og hva som er mulig å gjennomføre, avgjør tidspunktet. Konferansen bør starte presis. ☐ Sted: Ved ulykker/kriser på NMK sine områder, er et nøytralt lokale (sentralt plassert) å foretrekke. Vurder om noen må orienteres i forkant og om det må skiltes for å gjøre det lett å finne fram til lokalet. Det kan være nødvendig å bruke mikrofon eller annet IKT-utstyr – sjekk alt teknisk utstyr på forhånd. ☐ Pressemappe: Informasjonsansvarlig bør sette sammen en pressemappe som deles ut til journalistene når de ankommer pressekonferansen. Mappen må inneholde en pressemelding og bakgrunnsinformasjon om krisen som skal omtales. Faktaark med relevante opplysninger om selskapet bør også være med. Penn og papir legges ved. ☐ Deltakere: Det er leder for arrangementet som også leder pressekonferansen og som primært besvarer spørsmål. Andre som på en eller annen måte er involvert bør kunne delta for å kunne supplere med tilleggsinformasjon. Inviter alltid lokalt politi til å støtte! ☐ Gjennomføring: Pressekonferansen starter med at daglig leder offentliggjør hendelsen. Redegjørelsen kan baseres på et manus eller stikkord. Visuelle hjelpemidler bør benyttes. Snakk sakte – og ikke lengre enn 15 minutter. Når daglig leder og andre er ferdige med å snakke, bør det oppmuntres til å stille spørsmål. Ved avslutningen av konferansen kan det evt. opplyses om at daglig leder stiller seg til disposisjon for individuell oppfølging. ☐ Fotomuligheter: Mulige motiver for fotografering må planlegges på forhånd. Fotografering bør gjennomføres helt i starten. ☐ Forberedelser: Det er viktig å være forberedt til pressekonferanser. Alle spørsmål som kommer må besvares fortløpende. En liste over aktuelle spørsmål, særlig de vanskeligste, bør utarbeide på forhånd. Svar må utarbeides og innøves. Hvis tid og anledning bør en generalprøve avholdes på forhånd.
Merknader	
Referanse	

8. IT-innbrudd og tilsvarende

Hendelse	Ethvert angrep, eller forsøk, mot datarom, hacking, informasjon er kommet på avveie eller utstyr med informasjon er stjålet som f.eks. servere, backup og tilsvarende.
Sjekkliste	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Kartlegging av hendelsen: <ul style="list-style-type: none"> a) Hvilke systemer er nede eller tapt (personsensitiv eller forretningssensitiv informasjon, databaser, programmer, filområder osv.). b) Oversikt over skadeomfang på maskinvare, nettverkskomponenter, programvare og data. c) Egen oversikt over data som sannsynligvis er kommet på avveie, spesielt sensitive data. ☐ Lage en handlingsplan: <p>Hvor lang tid tar det før systemene er i drift igjen.</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Hvilke avdelinger som er berørt. b) Hvilke data er kommet på avveie. c) Hvilke data er kommet på avveie, og hva er konsekvensene for dem som er berørt. d) Sikre bevis for den videre etterforskning ☐ Isoler datamaskiner som har blitt kompromittert slik at de ikke kan spre skadevaren videre. ☐ Isoler datamaskiner som utpekes med særskilt høy/kritisk verdi for selskapets primærfunksjoner/ driftskontinuitet. F.eks. filservere, backup eller maskiner som inngår i kritiske prosesser, slik at de ikke kan nås av kompromitterte maskiner. ☐ Begrens tilgang til nettverkslagring for å hindre kryptering av fellesområder o.l. ☐ Installer sikkerhetsoppdateringer på alle maskiner som IKKE er rammet. ☐ Hvis nødvendig, sett opp en midlertidig løsning av de berørte systemene til disse er tilbake i normal drift ☐ Hvis nødvendig ta kontakt med systemleverandøren for assistanse med henblikk på å få opp de midlertidige løsningen så raskt som mulig ☐ Sett opp systemet i normal drift. Innkjøp av nødvendige maskinvare og nettverkskomponenter som har blitt stjålet/skadet. ☐ Legg data tilbake fra sikkerhetskopiene/backup. ☐ Iverksett tiltak for å forebygge tilsvarende hendelser i fremtiden. ☐ Vurder å koble inn politiet. ☐ Vurder å koble inn IT-leverandør/ekstern bistand. ☐ Vurder å varsle Datatilsynet, NORCert, NSM eller andre offentlige tilsynsorgan som kan ha interesse av hendelsen. ☐ Vurder plan for normalisering når hendelsen er avsluttet.
Merknader	
Referanse	

9. IT-stans

Hendelse	Helt eller delvis stans i IT-løsning som rammer arrangementet. Kan skyldes strømstans nettverksbrudd, virusangrep og tilsvarende.
Sjekkliste	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Verifiser informasjon. Kartlegging av hendelsen/omfang. <ul style="list-style-type: none"> a) Hvilke systemer er nede (databaser, programmer, filområder osv.). b) Hvor lang tid tar det før systemene er i drift igjen c) Hvilke forretningsområder/avdelinger er berørt d) Hvilke konsekvenser får dette ☐ Ta kontakt med strøm/nettleverandør. Forventet tilbakeførsel? ☐ Hvilke avdelinger/systemer skal prioriteres dersom større deler av virksomheten er berørt? ☐ Vurder å omprioritere ressurser/utstyr til de medarbeidere som har størst behov. ☐ Vurder mulighetene for midlertidig løsning/oppsett. ☐ Vurder muligheten for manuelle arbeidsprosesser for ivareta selskapets forpliktelser. ☐ Vurder plan for normalisering når hendelsen er avsluttet. Sett systemene tilbake i normal drift.
Merknader	
Referanse	

10. Pandemi

Hendelse	En pandemi er et verdensomspennende sykdomsutbrudd forårsaket av et nytt virus som verdens befolkning ikke er immune mot.
Sjekkliste	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Verifiser informasjon ☐ Kontakt/søk informasjon, råd og veiledning hos Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet. Sjekk www.pandemi.no. ☐ Iverksett umiddelbare/akutte smitteverntiltak iht. tilgjengelige råd/veiledning. ☐ Vurder hvilke konsekvenser dette kan få for arrangementet. ☐ Kommunehelsetjenesten skal sikre at de som oppholder seg i kommunen har tilbud om medisinsk undersøkelser, behandling, pleie og omsorg. ☐ Høyt hygienivå, både når det gjelder renhold og håndhygiene (WC og serveringssteder). ☐ God hoste/nysekultur. ☐ Vurder å stenge serveringssteder, kantine, møterom og andre fellesområder som kan inneholde smitte. Evt. desinfisere rom/utstyr. ☐ Ha tilgjengelig desinfeksjonsmiddel og beskyttelsesutstyr. ☐ Informasjon/kommunikasjon til alle, også publikum. ☐ Vurder tiltak for å forebygge spredning eller tilsvarende hendelser i fremtiden. F.eks implementere hygienerutiner på arbeidsplassen, vaksinasjonsprogram etc. ☐ Vurder plan for psykososial oppfølging. ☐ Vurder plan for normalisering når hendelsen er avsluttet.
Merknader	
Referanse	

11. Terrorlignende hendelse

Hendelse	<p>Brukes når det har oppstått <u>særskilte alvorlige uønskede hendelser</u> som rammer arrangementet, nærmiljøet, regionen eller samfunnet generelt. Ikke nødvendig at det er vår organisasjon/arrangement som er selve målet med hendelsen, men konsekvensene vil likevel påføre oss store utfordringer og tap. Eksempel på slike hendelser kan være terror, bomber, skyting etc.</p>
Sjekkliste	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Verifiser informasjonen. ☐ Skaff deg oversikt over situasjonsbildet. ☐ Redde liv! ☐ Vurder om det er hensiktsmessig å EVAKUERE eller BARRIKADERE til et sikkert sted. ☐ Varsle MEDLEMMER. ☐ Varsle BESØKENDE/GJESTER/LEVERANDØRER. ☐ Varsle LEDELSEN. ☐ Etabler dialog med/informer nødetater om situasjonen. ☐ Vurder om det er behov for vektore/vakthold til å begrense tilgang til stedet/lokalene, arbeidsplassen eller beredskapsgruppens arbeidsplass (tyveri, presse, serviceoppdrag, pårørende osv.). ☐ Vurder behovet for å iverksette adgangskontroll til/fra stedet. ☐ Vurder behovet for å iverksette bagasje kontroll/veskekontroller på personell/besøkende. ☐ Ta vare på mennesker: mat, drikke, trygghet. <p>Ved en terrorlignende hendelse, tenk på følgende:</p> <p>LØP Kom deg bort fra området. Løp bort fra lyden av skytevåpen/gjerningsperson. Ta med deg gjester og kolleger, hold hendene godt synlig og advar alle andre mennesker som du møter. Ikke møt opp på tradisjonell oppsamlingsplass, men løp langt bort fra bygget dersom mulig.</p> <p>SKJUL Er du i nærheten av trusseltakeren, gjem deg og lås deg inne der det er mulighet. Sett telefonen på lydløs. Vær helt rolig, husk at det å ligge i skjul er ikke det samme som å ligge i dekning. Skytevåpen kan skade gjennom dører og vegger.</p> <p>HANDLE Forsøk å varsle politiet dersom dette er mulig. Om du ikke kan snakke, la telefonen ligge åpen slik at politiet kan lytte. Kun dersom du har mulighet til å gjøre det på en trygg måte, forsøk å observere og få med deg mest mulig informasjon om gjerningspersonen. Rapportert til politiet dersom mulighet.</p> <p><i>Dersom du ikke har annet valg, og kun da, angrip gjerningspersonen når vedkommende er kommet til deg – det kan stå om ditt og andres liv!</i></p>

12. Psykososial beredskap

Hendelse	<p>Medlemmer, pårørende, publikum eller annen tredjepart som direkte eller indirekte utsettes for en betydelig psykisk eller traumatiserende belastning.</p> <p>Ulykker, konflikter, mobbing, dødsfall osv.</p>
Sjekkliste	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Verifiser informasjon. ☐ Søk råd hos fagpersonell, bedriftshelsetjeneste, lege osv. Viser til varslingsplanen der er det listet navn og kontaktinformasjon til personer som kan bistå med en vurdering av hvordan man kan følge opp medlemmer og tredje part. ☐ Innled dialog med den/de det gjelder, ofte er det nok å vise oppmerksomhet og ta seg tid til å snakke med vedkommende under rolige omstendigheter. Har man vært involvert i en traumatisk hendelse har man behov for å få informasjon under og etter hendelsen og føle seg inkludert. ☐ Man skal <u>alltid</u> gjennomføre en debrief/defuse med impliserte parter etter en alvorlig og traumatiserende hendelse. ☐ Ikke la vedkommende være alene. Sørg for at de har noen å komme hjem til og at de der hjemme er kjent med hendelsen. ☐ Dersom impliserte parter eller beredskapsgruppens medlemmer har vært gjennom en særlig dramatisk situasjon skal kommunen ha en psykososial beredskap. Kommunens kriseteam bør varsles! Opplevelsen av hva som er belastende er svært forskjellig og man bør være tidlig ute med å tilby denne formen for oppfølging. ☐ Lag en individuell oppfølgingsplan for de enkelte som er involvert. ☐ Ta kontakt med vedkommende dagen derpå, og gjerne en uke etter hendelsen for å følge opp etterreaksjoner. ☐ Nærmeste leder skal være observant og følge opp de berørte i minst 1 år etter at slike hendelser har funnet sted.
Merknader	
Referanse	

13. Evakuerings- og pårørendesenter (EPS)

Hendelse	<p>Et EPS er et fysisk oppmøtested for pårørende og fysisk uskadde evakuerte som har behov for hjelp, omsorg, informasjon og samtaletenester. Et slikt sted vil også kunne være et egnet sted for gjenforening.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Evakueringssenter er et oppholdssted for fysisk uskadde personer som har vært involvert i en hendelse og som har behov for hjelp, for eksempel med gjenforening med pårørende, samtaletenester og omsorg. 2. Pårørendesenter er et oppholdssted for pårørende som har behov for hjelp, omsorg, informasjon, samtaletenester og et trygt sted å gjenforene sine nærmeste/berørte.
Sjekkliste	<p>Ledelse – etablere, organisere og drifte EPS</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Sørge for tilstrekkelig med ressurser og riktig fordeling av disse etter behov, herunder personell fra andre organisasjoner (vektere, politi, nødetater, helsetjeneste mfl.). ☐ Være i regelmessig dialog med kommunens kriseledelse og politiet. ☐ Ledet enheten, herunder utarbeide bemanningsplaner og ha oversikt over deltagende personell, også psykososiale kriseteam, og ivareta ressursbehov. ☐ Sørge for nødvendig overlapping ved vaktskifter. ☐ Ved behov bistå med å ordne transport til sykehus og evt. andre steder. ☐ Å legge til rette for at kriseteamene (BHT eller tilsvarende) kan ivareta de evakuerte og deres pårørende og ellers gjennomføre sine definerte oppgaver. ☐ Så langt det er mulig samordne og kvalitetssikre registrert informasjon – evakuerte / pårørende. ☐ Registrerte personopplysninger skal behandles konfidensielt. ☐ Vise de evakuerte og pårørende videre inn for mottak (av kriseteam) ved hhv. Evakueringssenteret og Pårørendesenteret. ☐ Legge til rette for kommunens kriseteam slik at de kan organisere seg og arbeide selvstendig på tvers av de to sentrene. ☐ Legge til rette for gjenforening mellom evakuerte og pårørende. ☐ Legge til rette for at de gjenforente kan samles i grupper, evt. møtes på egne (gruppe)rom for videre oppfølging fra kriseteam. ☐ Legge spesielt til rette for ivaretagelse og oppfølging av etterlatte (pårørende som har mistet noen av sine). ☐ Bidra til at selve Evakueringssenteret holdes skjermet for omverden, media o.l. ☐ Vurdere risiko (spesielt med tanke på vakthold og sikring). Ved vakthold: Ivareta og opprettholde ro og orden ved EPS – ute og inne. ☐ Opprette nødvendige sperringer ute og inne. ☐ Sørge for skjerming av de evakuerte og pårørende mot ufrivillig kontakt med presse/media og andre utenforstående. ☐ Hindre uvedkommende i å ta seg inn på EPS. ☐ Sørge for nødvendig klarering av utenforstående som har legale behov for adgang inn på EPS (eks. varelevering, vedlikeholds personell, nytt personell til EPS, mv.). ☐ Kunne tilby mat, drikke og andre nødvendige forsyninger. ☐ Kunne tilby overnatting.

- Føre logg for inn- og utpassering.
- Tjenesten utføres uniformert.

Mottak og registrering

- Vurder å møte de evakuerte (og pårørende) ute, evt. inne i buss og informere om hva som skjer når de kommer inn på bygget/EPS.
- Slippe inn de evakuerte i puljer for å unngå lang kø og kaos ved registreringen og la, om mulig, resten vente inne i bussen på tur.
- Registrere personopplysninger ved ankomst.
- Benytt ulike skjema for Evakuerte og Pårørende, eller andre måter å ha oversikt.
-

Informasjon og kommunikasjon

- Oppover i linjen/organisasjonen.
- Internt i EPS.
- Innhente nødvendig informasjon og opplysninger som er nødvendig og relevant å viderefremme til de evakuerte og pårørende herunder:
  - Regelmessig oppdatert informasjon etter oppsatt plan.
  - Muntlig (ved faste informasjonspunkter, møter).
  - Ved oppslag (intern-TV, projektor, tavler/flip-over).
  - Om hendelsen, de rammede, utvikling, prognoser.
  - Om forpleining, evt. innkvartering og lokalenes øvrige fasiliteter.
  - Politiet og deres oppgaver.
  - Kommunen og hva den gjør.
  - Kriseteam og deres oppgaver og tilgjengelige ressurser.
  - Andre ressurser (tolk, representanter for trossamfunn og livssynsorganisasjoner, frivillige lag og foreninger, m.v.).
  - Gi råd om bruk av sosiale medier og kommunikasjon.
  - Formidle aktuelle telefonnummer/adresser for de berørte.
  - Hva skjer videre (fram til neste informasjonstidspunkt).
  - Ivareta nødvendig konfidensialitet (riktig informasjon til riktig mottager).

Media

- Direkte informasjon til presse/media gis KUN etter godkjenning fra konsern.
- Utveksle informasjon med kommunens kriseledelse/politiet om status for hendelsen, utvikling og prognoser (klarer med politiet hva som kan formidles).
- Hvem informerer (fortrinnsvis politiet).
- Hvor skal mediene møte (egnet sted mht. skjerming), og når.
- Møtetidspunkt og sted bør annonseres på forhånd (oppslag).

	<p>Nedtrapping av EPS</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Tilpasse og (gradvis) redusere bemanningen og ressurstilgangen ettersom behovet reduseres (evakuerte og pårørende forlater EPS). ☐ Permittere personell etter hvert som de kan fristilles. Pass på å tilby deltagelse på defuse-/debrief om dette er nært forestående. ☐ Samle gjenværende personell og gjennomføre en defuse-/debrief (en eller flere) hvor personellet får en anledning til å dele sine opplevelser og erfaringer. ☐ Gjennomføre en kort muntlig evaluering med umiddelbare tilbakemeldinger. ☐ Orienterer om muligheten for å delta på erfaringsmøte i etterkant (innen en uke). ☐ En grundigere gjennomgang og evaluering – muntlig (og skriftlig): <ul style="list-style-type: none"> ○ Hva gikk bra, hva fungerte godt. ○ Hva kunne vi gjort annerledes eller bedre. ○ Hva gjorde vi ikke (men burde eller skulle ha gjort). ○ Hva manglet vi (hva må på plass for framtiden). ○ Dele tanker, erfaringer og reaksjoner. ○ Sikre videre individuell oppfølging for de som trenger det. ○ Ivareta nødvendig dokumentasjon i etterkant av hendelsen.
Merknader	
Referanse	

14. Normalisering

Hendelse	På et tidspunkt vil beredskapsgruppen lykkes med å normalisere situasjonen og alle involverte skal tilbake til hverdagen.
Sjekkliste	<p>☐ Det er viktig at beredskapsgruppens arbeid i denne fasen ikke avsluttes for tidlig. Det anbefales en kontrollert reduksjon av innsatsen.</p> <p>Eksempel: krisegruppen møtes en time hver 3. virkedag for å vurdere henvendelser, utvikling og medieaktivitet. Logg fra møtene føres kontinuerlig og det er definert en kriseleder 24 timer i døgnet. Dersom situasjonen er stabil over et lengre tidsrom kan gruppen i sluttfasen la det gå 1 – 2 uker før det gjennomføres en oppsummering av arbeidet som beredskapsgruppen har utført. Deretter kan det formelle arbeidet loggføres som avsluttet.</p> <p>☐ Det er en fordel at beslutningstaker eller kriseleder skriver en kort rapport som legges sammen med loggen før saken arkiveres. Rapporten er en oppsummering av saken og kan sendes til styret som en orientering dersom dette er hensiktsmessig eller ønskelig. Loggen arkiveres for fremtidig støtte til evt. nye lignende hendelser, rettsoppmøter og lignende.</p> <p>☐ Vurder å gjennomføre en intern evaluering av beredskapsgruppens arbeid etter at det er slutført en hendelse. Lag et notat fra denne evalueringen slik at bedriften kan bruke erfaringene til å heve kvaliteten neste gang beredskapsgruppen kalles inn eller øver.</p> <p style="margin-left: 40px;">a) Hva gjorde vi bra? b) Hva kan gjøres bedre neste gang? c) Hvordan forebygge tilsvarende hendelser i fremtiden?</p> <p>☐ Vurder å ta med andre interne/eksterne i normaliseringsfasen og evalueringen. Det kan være frivillige og/eller medlemmer som var tett på hendelsen, personell fra nødetatene, leverandører o.l Tenk dere om før pårørende blir med i evalueringsgruppen.</p> <p>☐ Vurder å iverksette tiltakskort for informasjonsstrategi.</p> <p>☐ Vurder å iverksette tiltakskort for psykososial beredskap.</p>
Merknader	
Referanse	

